

Besluit

Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Master of Medicine in de specialistische geneeskunde (master na master) van de Vrije Universiteit Brussel

datum	1. Inleiding
24 februari 2014	Bij brief van 16 mei 2013 heeft het instellingsbestuur van de Vrije Universiteit Brussel te Brussel een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Master of Medicine in de specialistische geneeskunde (master na master). Deze aanvraag is ontvangen op 29 mei 2013 en ontvankelijk verklaard op 17 juni 2013.
onderwerp	
Ontwerp van accreditatierapport en -besluit (001842)	
bijlage	
2	De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Prof. dr. Gaston Verellen, em. hoogleraar Pediatrie; Universit  Catholique de Louvain.

Leden:

- Prof. dr Hans Knape, hoogleraar Anesthesie, Universitair Medisch Centrum Utrecht;
- Prof. dr. Gerard Visser, em. hoogleraar Gynaecologie en Obstetrie, Universitair Medisch Centrum Utrecht;
- Dr Joost Bierens, anesthesioloog;
- Prof. dr. Luc Snoeckx, hoogleraar Fysiologie/Onderwijskunde medische opleidingen, Universiteit Maastricht, (onderwijsdeskundige);
- Mevrouw Krishna Vyncke, student Specialistische Geneeskunde , UGent (student-lid);
- De heer Ward Heggmont, student Specialistische Geneeskunde, KU Leuven (student-lid).

Secretaris:

- De heer Wouter Teerlinck, stafmedewerker Vlaamse Universitaire Raad (VLIR).

De visitatie heeft plaatsgevonden op 29 mei en 30 mei alsmede op 4 en 5 juni 2012. Het visitatierapport dateert van mei 2013.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

Op basis van de in het zelfevaluatie-rapport aangeleverde documenten en de diverse gesprekken stelt de commissie vast dat de algemene en domeinspecifieke doelstellingen gedetailleerd zijn omschreven, zowel op het niveau van de opleiding als op het niveau van de afstudeerrichtingen. De doelstellingen komen overeen met de eindkwalificaties zoals opgenomen in artikel 58 van het Structuurdecreet.

De commissie is van mening dat de uitwerking van deze algemene en domeinspecifieke doelstellingen in de vier rollen (wetenschapper, medicus, communicator en manager) een bijzondere meerwaarde is. De doelstellingen zijn volgens de commissie afdoende gericht op het beheersen van algemene competenties op een gevorderd niveau.

De verfijning van de algemene en domeinspecifieke competenties in leerresultaten per afstudeerrichting biedt een verregaand inzicht in de wijze waarop de opleiding gericht is op het bijbrengen van wetenschappelijk disciplinaire kennis en specifieke klinische vaardigheden, alsook de wijze waarop de algemene en domeinspecifieke doelstellingen gericht zijn op het zelfstandig functioneren van de arts-specialist in een moderne ziekenhuisomgeving. De commissie adviseert wel extra aandacht te besteden aan de bekendmaking van deze andere doelstellingen bij alle docenten en de universitaire en geaffilieerde stagemeesters. Een betere bekendheid bij deze actoren zal leiden tot betere integratie van de doelstellingen van de rollen tijdens het werkplekleren op de stageplaats.

De commissie beoordeelt het niveau en oriëntatie van de opleiding als goed.

Op basis van de in het zelfevaluatie-rapport aangeleverde documenten en de aanvullende gesprekken, stelt de commissie vast dat de domeinspecifieke eisen tegemoet komen aan de (inter)nationale eisen die worden gesteld alsook aan de geformuleerde minimumeisen in het door de commissie gehanteerde referentiekader.

De commissie waardeert dat de formulering van de algemene en domeinspecifieke doelstellingen verliep via interuniversitair overleg. Hiervoor baseerde de werkgroep zich op de internationaal erkende 7 CanMeds-rollen. Voor de specificatie van de algemene en domeinspecifieke doelstellingen op het niveau van de afstudeerrichtingen werd voor de meeste afstudeerrichtingen gebruik gemaakt van (inter)nationale referentiekaders.

De commissie adviseert om alle actoren beter te betrekken bij het onderwijskundig overleg en hen voldoende ruimte te bieden om hun bekommernissen te uiten. De commissie is er

Pagina 3 van 12 van overtuigd dat een grotere betrokkenheid en betere inspraak van alle actoren kan leiden tot een gevoel van mede-eigenaarschap, wat de opleiding ongetwijfeld ten goede komt. De commissie beoordeelt de domeinspecifieke eisen van de opleiding als voldoende.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen derhalve als voldoende.

Programma

De commissie stelt vast dat het opleidingsprogramma van de opleiding een adequate concretisering is van de eindkwalificaties van de opleiding, zowel wat betreft het niveau, de oriëntatie, als de domeinspecifieke eisen. Het programma biedt de ASO's (assistenten in opleiding) dan ook de kans om de vooropgestelde eindkwalificaties te bereiken. Uit de gesprekken blijkt dat de vraag naar internationale stageplaatsen aansluit bij het aanbod. De commissie beoordeelt de relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van de opleiding als voldoende.

De commissie waardeert de ruime aandacht voor de gespecialiseerde kennisontwikkeling, evenals de aandacht voor recente ontwikkelingen in het wetenschapsgebied binnen de opleiding. Het programma biedt de ASO ruime mogelijkheden om kennis te maken met de recente wetenschappelijke ontwikkelingen in hun specialisme via deelname aan congressen en journal clubs. De commissie stelt vast dat er ruime aandacht wordt besteed aan het bijbrengen van onderzoeksattitude en onderzoeksvaardigheden. Zo krijgen ASO's tijd en ruimte tijdens het werkplekleren voor wetenschappelijk onderzoek, vaak ingebed in bestaande onderzoeksinitiatieven binnen het universitair of geaffilieerd ziekenhuis. De commissie beoordeelt de professionele en academische gerichtheid van het programma als goed.

De opleiding kent een flexibel traject gezien het verschil in studie jaren voor de verschillende afstudeerrichtingen. De opleiding bestaat volledig uit verplichte opleidingsonderdelen, waarvan de meeste verschillen per afstudeerrichting. De opleiding heeft per afstudeerrichting een modeltraject uitgewerkt dat een optimale volgtijdelijkheid en spreiding van de studielast mogelijk maakt. De ASO's kunnen hier echter van afwijken in functie van hun eigen traject maar dienen rekening te houden met de formeel vastgelegde volgtijdelijkheidsvoorwaarden van ieder opleidingsonderdeel. De commissie adviseert om de plaats en de inhoud van de rol 'Manager' grondig te blijven evalueren en te remediëren zodat de leerinhouden afgestemd zijn op de wensen en noden van de ASO's in de verschillende fases van hun opleiding.

De commissie beoordeelt het facet 'Samenhang van het programma' als voldoende.

De commissie stelt vast dat de opleiding met 120 studiepunten voldoet aan de decretaal vastgelegde eisen inzake studieomvang.

De commissie constateert dat er nog geen kwantitatieve of kwalitatieve studietijdmeting is georganiseerd. De opleiding geeft in het zelfevaluatierapport aan dat de gebruikelijke meetmethodes geen antwoord kunnen bieden voor opleidingen met werkplekleren als werkvorm. Er wordt in samenwerking met de UGent en de UA gewerkt aan een project om de leermomenten binnen de stage/werkplekleren te kunnen registreren. De commissie stelt vast dat de VUB in samenwerking met het UZ Brussel grote inspanningen heeft geleverd om de balans tussen werktijd en opleidingstijd te verbeteren. Uit de diverse gesprekken concludeert de commissie niettemin dat vele universitaire en geaffilieerde stagemesters moeilijkheden hebben om een onderscheid te maken tussen de studietijd van de

Pagina 4 van 12 masteropleiding en de werktijd van de beroepsopleiding. De commissie stelt vast dat bijgevolg onzorgvuldig wordt omgesprongen met het benoemen van dagdagelijkse taken behorend tot de beroepsopleiding als leeractiviteiten van de masteropleiding. De commissie stelt bovendien vast dat het werkplekleren slechts in beperkte mate samenvalt met de stage van de beroepsopleiding. Deze bedraagt 4 tot 6 jaar, afhankelijk van de gekozen specialisatie.
De commissie beoordeelt het facet studietijd van de opleiding als onvoldoende.

Uit de diverse gesprekken stelt de commissie vast dat er voldoende variatie in de werkvormen is. Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van interactieve werkvormen, waaronder seminaries, workshops... De commissie is ervan overtuigd dat de kleinschaligheid van de opleiding hierbij een voordeel is. Het werkplekleren wordt gehanteerd als overkoepelend didactisch concept en wordt het dominante onderwijsconcept vanaf niveau 2. Hierbij wordt een grote verantwoordelijkheid gelegd bij de ASO om zijn opleiding inhoudelijk vorm te geven. De commissie is van mening dat de opleiding mogelijkerwijs teveel verantwoordelijkheid legt bij de ASO zonder dat ook de instrumenten om vorm te kunnen geven aan de opleiding, overgedragen worden aan de ASO.
De commissie beoordeelt de afstemming tussen vormgeving en inhoud als voldoende.

De commissie stelt vast dat er diverse evaluatievormen worden gebruikt doorheen de opleiding. Voor de opleidingsonderdelen op niveau 1 wordt voornamelijk gebruik gemaakt van opdrachten en permanente evaluatie. Vanaf niveau 2 wordt gebruik gemaakt van permanente evaluatie alsook schriftelijke en/of mondelinge examens waarbij er wordt gepeild naar de kennisontwikkeling en klinische competenties. Hoewel het portfolio een centrale rol zou kunnen krijgen binnen de beoordeling en toetsing, stelt de commissie vast dat er onvoldoende gebruik van wordt gemaakt bij de toetsing. Een aantal van de ingekeken portfolio's bevat geen of nauwelijks voorbereidingen en/of verslagen van evaluatie-gesprekken ondanks dat deze volgens de richtlijnen aanwezig hadden moeten zijn. De commissie constateert dat de ASO's het bestaande portfolio zeer gebruiksonvriendelijk vinden. De ASO's vragen een meer volwassen aanpak voor het documenteren van en reflecteren over hun opleiding waarbij de administratieve last dient beperkt te worden tot een minimum. Een integratie van het bestaande wettelijk verplichte stageboekje met in de eerste plaats kwantitatieve gegevens en het portfolio - met in de eerste plaats kwalitatieve gegevens - geniet de voorkeur.
De commissie beoordeelt het facet 'beoordeling en toetsing' als onvoldoende.

Gezien de opleiding nog niet volledig is uitgerold en er nog geen ASO's zijn gestart met de praktische uitvoering van de masterproef, oordeelde de commissie op basis van de in het zelfevaluatie-rapport aangeleverde documenten, beleidsdocumenten ter plekke beschikbaar, en de diverse gesprekken. De commissie stelt vast dat de inhoud van de masterproef duidelijk en uitdagend is en de omvang (30 sp) voldoet aan de decretale bepalingen. Voor de meeste afstudeerrichtingen sluit de masterproef aan bij de bestaande wetenschappelijke vereisten van de erkenningscommissie. Er wordt gestreefd naar een publiceerbaar wetenschappelijk artikel in een peer-reviewed nationaal of internationaal tijdschrift.
De commissie beoordeelt de masterproef als voldoende.

Als toelatingsvereiste voor de Master of Medicine in de specialistische geneeskunde is vastgelegd dat de kandidaat houder moet zijn van een diploma Master of Medicine in de geneeskunde of gelijkwaardig. Tevens dient de ASO in het bezit te zijn van een erkend

Pagina 5 van 12 stageplan, goedgekeurd door de desbetreffende erkenningscommissie en de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid. Met dit stageplan krijgt de kandidaat toelating tot één specifieke afstudeerrichting van de Master of Medicine in de specialistische geneeskunde. De selectiecriteria voor het verkrijgen van een stageplan zijn vastgelegd per discipline. De commissie beoordeelt de toelatingsvoorwaarden als voldoende.

Algemene conclusie bij onderwerp 2: Programma

Alles afwegend heeft de commissie vertrouwen dat de opleiding de nodige inspanningen zal leveren om op korte termijn tegemoet te komen aan de aangehaalde tekortkomingen en bijhorende aanbevelingen. Globaal genomen meent ze daarom dat de opleiding qua programma overeenstemt met de eindkwalificaties die gesteld worden voor een masteropleiding. De commissie beoordeelt het onderwerp 'Programma' daarom positief.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma derhalve als voldoende.

Inzet van personeel

De commissie is onder de indruk van het engagement bij docenten, en universitaire stagemeesters en medische staf. Op basis van de in het zelfevaluatierapport aangeleverde documenten, de diverse gesprekken en de documentatie beschikbaar ter plaatse is de commissie overtuigd van de vakinhoudelijke deskundigheid van alle betrokken docenten en stagemeesters. De commissie stelt echter vast dat de betrokken docenten en stagemeesters ondanks de uitgebreide en gespecialiseerde vakinhoudelijke competenties onvoldoende didactische competenties hebben om het didactisch concept van de opleiding, het werkplekleren, in de praktijk te brengen. Tijdens de gesprekken met de docenten, universitaire en geaffilieerde stagemeesters gaven deze personen te kennen niet opgeleid te zijn om te werken met een portfolio, coaching, functioneringsgesprekken en evaluatiegesprekken. De betrokkenen uitten tegelijk een duidelijke vraag naar ondersteuning en bijscholing. De commissie ziet de docentenprofessionalisering als één van de hoekstenen om de kwaliteit van de opleiding te waarborgen. Ze adviseert dan ook om op korte termijn grote inspanningen te leveren inzake docentenprofessionalisering, toegespitst op de noden van het doelpubliek en in functie van het onderwijsconcept van de opleiding. De commissie beoordeelt het facet 'kwaliteit personeel' als onvoldoende.

Op basis van de in het zelfevaluatierapport aangeleverde documenten, waaronder de publicatielijsten en gerealiseerde doctoraten, en de diverse gesprekken stelt de commissie vast dat de docenten, universitaire stagemeesters en medische staf van het UZ Brussel nagenoeg allemaal betrokken zijn bij klinische activiteiten of wetenschappelijk onderzoek. Gezien de beperkte omvang van de VUB en het UZ Brussel is er op onderzoeksvlak een aantal speerpunten bepaald waarbij de VUB sterke internationale netwerken heeft uitgebouwd. Alle leden betrokken bij de opleidingsonderdelen binnen de rol 'medicus' en 'wetenschapper' zijn actief als arts-specialist in het universitair ziekenhuis naast hun aanstelling aan de VUB. Een deel van de universitaire stagemeesters maakt eveneens deel uit van de erkenningscommissies, Hoge Raad van Geneesheren-Specialisten en Huisartsen, wetenschappelijke verenigingen, en/of beroepsverenigingen... De geaffilieerde stagemeesters worden eveneens vanuit hun professionele ervaring betrokken bij de opleiding om een deel van de lessen of seminaria te verzorgen. Ze worden eveneens betrokken bij de evaluatieactiviteiten van de ASO's, waaronder de inter-universitaire examens alsook de masterproef. De commissie beoordeelt het facet 'eisen academische en professionele gerichtheid' als voldoende.

Pagina 6 van 12 Aan de opleiding zijn 82 ZAP-leden verbonden ten belope van 19,35 VTE, aangevuld met 2 ATP-leden voor ondersteuning van de opleiding. In het kader van de masteropleiding en de wet op de beperking van de arbeidsduur heeft het UZ Brussel, in samenwerking met de faculteit, in het kader van het UMC-project geïnvesteerd in een uitbreiding van de medische staf. De commissie waardeert deze inspanning en stelt vast dat deze uitbreiding één van de noodzakelijke stappen is geweest om voldoende tijd en\ ruimte te creëren om kwaliteitsvolle begeleiding tijdens het werplekieren aan te bieden. De commissie constateert wel dat er tussen de afstudeerrichtingen grote verschillen bestaan in de omvang van het docententeam. De commissie beoordeelt het facet 'kwantiteit van het personeel' als goed.

Algemene conclusie bij onderwerp 3: Inzet van personeel

De commissie wil met haar negatief oordeel over het facet Kwaliteit personeel een duidelijk signaal geven. Zij meent evenwel dat, indien de opleidingsverantwoordelijken de door de commissie geuite actiepunten ter harte nemen, de vastgestelde tekorten op korte termijn geremedieerd kunnen worden. De commissie heeft rekening willen houden met de vroege fase waarin de opleiding zich bevindt en de inspanningen die de opleiding heeft geleverd met betrekking tot de kwantiteit van het personeel. Hierdoor heeft de commissie vertrouwen dat de opleiding met steun van het faculteitsbestuur de nodige inspanningen zal leveren om op korte termijn tegemoet te komen aan de grote nood aan docentenprofessionalisering. Daarom wordt het onderwerp 'Inzet van het personeel' positief beoordeeld.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet van personeel en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet van personeel derhalve als voldoende.

Voorzieningen

De commissie heeft een bezoek gebracht aan de infrastructuur die voor de ASO's voorhanden is, zowel binnen de VUB als het UZ Brussel. De commissie beschouwt de bestaande faciliteiten van goede kwaliteit maar vraagt extra aandacht voor faciliteiten voor oefensimulaties van chirurgische vaardigheden, in het bijzonder laparoscopische vaardigheden. De commissie waardeert de inspanningen van de opleiding en het UZ Brussel om de ASO's diverse mogelijkheden aan te bieden om in binnen- en buitenland seminars en workshops te volgen, maar zij acht het tevens noodzakelijk om te investeren in simulatievoorzieningen op de campus. Tot slot vraagt de commissie eveneens de nodige aandacht voor de ondersteuning en ontwikkeling van een elektronisch portfolio.

De commissie beoordeelt het facet 'materiële voorzieningen' als voldoende.

Op basis van de in het zelfevaluatie-rapport aangeleverde documenten en de diverse gesprekken stelt de commissie vast dat de effectiviteit van de informatievoorziening goed is en aansluit bij de behoeften van de ASO's. Na een eerdere negatieve evaluatie met betrekking tot de informatievoorzieningen voorziet de opleiding nu ook in een centraal aanspreekingspunt dat de ASO's informeert en helpt bij vragen en/of problemen.

De commissie stelt vast dat de effectiviteit van de studiebegeleiding en de aansluiting ervan bij de behoeften van de ASO's goed is. Uit de gesprekken kon de commissie afleiden dat dit in de eerste plaats het gevolg is van de goede verhouding tussen ASO's en stagemeesters, alsook van de open cultuur die heerst aan de VUB.

De commissie beoordeelt het facet 'studiebegeleiding' als goed.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen derhalve als voldoende.

Op basis van de in het zelfevaluatie-rapport aangeleverde documenten en de diverse gesprekken stelt de commissie vast dat de evaluatie van de resultaten onvoldoende is uitgewerkt. De opleiding heeft weinig formele evaluatieresultaten en betreurt dat er nog geen specifieke evaluatie-instrumenten zijn ontwikkeld die zijn aangepast aan het onderwijs-concept van de opleiding. Zo ontbreekt het aan evaluatiegegevens over de opleidings-onderdelen met als werkvorm 'werkplekleren', alsook aan kwantitatieve gegevens omtrent studietijd. De commissie stelt evenwel vast dat ondanks het ontbreken van formele evaluaties, er via de onderwijscommissie enkele aspecten van de opleiding zijn geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. De commissie vindt het echter noodzakelijk om een formele periodieke evaluatiecyclus uit te bouwen, gekoppeld aan duidelijke meetbare streefdoelen, aangepast aan de noden van de opleiding. Hierbij dient eveneens de nodige aandacht te gaan naar het ontwikkelen van bruikbare instrumenten voor het meten van de studietijd. De commissie beoordeelt het facet 'Evaluatie resultaten' als onvoldoende.

Op basis van de in het zelfevaluatie-rapport aangeleverde documenten en de diverse gesprekken stelt de commissie vast dat de opleiding via de onderwijscommissie, de interuniversitaire stuurgroep en de individuele docenten reeds een aantal maatregelen tot verbetering heeft genomen, en dit naar aanleiding van de eerste ervaringen met het nieuwe programma. Het ontbreken aan duidelijke streefdoelen enerzijds en een bijhorend formeel evaluatiesysteem anderzijds, maakt echter dat de maatregelen tot verbetering grotendeels voortkomen uit informele contacten en gesprekken en ad hoc besprekingen in de onderwijscommissie. Voor afstudeerrichtingen met een grote betrokkenheid vanwege de universitaire stagemeesters betekent dit dat er snel en efficiënt wordt gehandeld. De commissie stelt echter vast dat de afstudeerrichtingen met een lage betrokkenheid vanwege de universitaire stagemeesters in beperkte mate maatregelen tot verbetering nemen of implementeren. Anderzijds waardeert de commissie dat de opleiding de voorbije jaren aandacht heeft besteed aan de opmerkingen en aanbevelingen geformuleerd in het rapport Toets Nieuwe Opleiding. Zo zal de opleiding vanaf 2012–2013 starten met een proefproject om het portfolio elektronisch aan te bieden.

De commissie beoordeelt het facet 'maatregelen tot verbetering' als voldoende.

De commissie heeft ervaren dat de medewerkers voldoende betrokken zijn bij de interne kwaliteitszorg. Alle geledingen zijn evenwichtig vertegenwoordigd in de onderwijscommissie. Deze commissie komt regelmatig samen en behandelt diverse onderwerpen met betrekking tot de interne kwaliteitszorg en het onderwijsbeleid van de opleiding. De commissie waardeert de actieve participatie van de ASO's en de universitaire stagemeesters. De commissie adviseert de opleiding om ook alle geaffilieerde stagemeesters structureel te betrekken bij het onderwijskundig overleg gezien zij een belangrijke rol vervullen bij het werkplekleren. Ze vormen eveneens een brug naar het werkveld. De commissie adviseert hiervoor de nodige structuren uit te bouwen binnen de OWC. De commissie beoordeelt het facet 'betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld' als voldoende.

Algemene conclusie bij onderwerp 5; Evaluatie resultaten

De commissie heeft voldoende aanwijzingen dat de opleiding in de nabije toekomst de noodzakelijke inspanningen zal leveren om de nodige instrumenten te ontwikkelen die de evaluatie van de resultaten mogelijk maken. De commissie vertrouwt er op dat dankzij een voldoende betrokkenheid van medewerkers, ASO's en beroepenveld en de effectiviteit van de OWC er op korte termijn werk kan gemaakt worden van een periodieke evaluatie van de opleiding. Daarom wordt het onderwerp 'Interne Kwaliteitszorg' positief beoordeeld.

Pagina 8 van 12 De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Evaluatie resultaten en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Evaluatie resultaten derhalve als voldoende.

Resultaten

Op basis van de in het zelfevaluatierapport aangeleverde documenten en de diverse gesprekken stelt de commissie vast dat de realisatie van een robuuste en valide opleiding nog niet volledig geslaagd is. De commissie vertrouwt er evenwel op dat de opleiding binnen het huidige kader de doelstellingen zal realiseren indien de opleiding op korte termijn werk maakt van een concretisering van de leeractiviteiten voor de opleidings- onderdelen binnen niveau 3 en het masterproefbeleid formaliseert in de nodige procedures en reglementen. De commissie is zich er niettegenstaande van bewust dat een aantal randvoorwaarden een belangrijke hinderpaal zijn in de ontwikkeling van de opleiding, zoals het ontbreken van een veilige opleidingscultuur in sommige geaffilieerde centra, financiering vanwege de overheid, het ontbreken van een feedback- en evaluatiecultuur, de spanningen tussen de universiteiten en de erkenningscommissies en het ontbreken van een duidelijk wettelijk kader voor niveau 3. De commissie is zich er tevens van bewust dat de VUB al stappen heeft ondernomen om tot oplossingen voor deze problemen te komen. De commissie adviseert om werk te maken van meer mogelijkheden tot (inter)nationale uitwisseling en de ondersteuning van de ASO's hiervoor verder uit te bouwen. De commissie beoordeelt het facet 'gerealiseerd niveau' als voldoende.

Op basis van de in het zelfevaluatierapport aangeleverde documenten en de diverse gesprekken heeft de commissie vastgesteld dat een voldoende hoog onderwijsrendement te verwachten is. De commissie adviseert om verdere flexibiliteit in te bouwen in de opleiding, waarbij de mogelijkheid kan worden opengelaten om de opleiding tot arts-specialist deeltijds op te nemen.

De commissie beoordeelt het facet 'onderwijsrendement' als voldoende.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten derhalve als voldoende.

Conclusie

De NVAO komt in het licht van het vorenstaande tot de slotsom dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO sluit zich dan ook aan bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Tevens onderschrijft de NVAO de door de visitatiecommissie voorgestelde verbeterpunten. Dat geldt in het bijzonder voor de verbeterpunten die betrekking hebben op de kwaliteit van het personeel, de evaluatie van de resultaten en de toetsing. Tenslotte wijst het DB op het belang van de blijvende samenwerking met de andere manama-opleidingen in de specialistische geneeskunde.

Pagina 9 van 12 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	O
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	O
		2.9 masterproef	V
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	G
		3.3 kwaliteit	O
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	O
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

Pagina 10 van 12 **5. Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

betreffende de accreditatie van de Master of Medicine in de specialistische geneeskunde (master na master) van de Vrije Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs in het bijzonder Art. II.133 – 138 wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Medicine in de specialistische geneeskunde (master na master) van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen die te Brussel wordt georganiseerd: Geriatrie, Pediatrie, Anesthesie-reanimatie, Cardiologie, Dermatologie en venerologie, Fysische geneeskunde en revalidatie, Gastro-enterologie, Gerechtelijke geneeskunde, Gynaecologie en verloskunde, Heelkunde, Inwendige geneeskunde, Psychiatrie, meer bepaald in de Kinder- en jeugdpsychiatrie, Klinische biologie, Medische oncologie, Neurochirurgie, Neurologie, Nucleaire geneeskunde, Oftalmologie, Orthopedische geneeskunde, Otorhinolaryngologie, Pathologische anatomie, Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde, Pneumologie, Psychiatrie, meer bepaald in de volwassenpsychiatrie, Röntgendiagnose, Radiotherapie en oncologie, Reumatologie, Urgentiegeneeskunde, Urologie, Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2014-2015 tot en met het einde van het academiejaar 2021-2022.

Den Haag, 24 februari 2014

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

---

¹ Bij e-mail van 17 februari 2014 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het accreditatierapport.

– naam instelling	Vrije Universiteit Brussel
– adres instelling:	Pleinlaan 2 B-1050 BRUSSEL BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Master of Medicine in de specialistische geneeskunde
– niveau en oriëntatie	master na master
– studieomvang	120 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	Geriatric; Pediatrics; Anesthesiology-reanimation Cardiology Dermatology and venereology Physical medicine and rehabilitation Gastroenterology Legal medicine Gynecology and obstetrics Podiatry Internal medicine Psychiatry, more specified in the Child and Adolescent Psychiatry Clinical biology Medical oncology Neurosurgery Neurology Nuclear medicine Ophthalmology Orthopedic medicine Otorhinolaryngology Pathological anatomy Plastic, reconstructive and aesthetic Podiatry Pneumology Psychiatry, more specified in the Adult Psychiatry Radiology Radiotherapy and oncology Rheumatology Urgent medicine Urology Stomatology and oral, maxillofacial and reconstructive surgery
– vestiging opleiding	Brussel
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Geneeskunde
– bijkomende titel	geen